

REZUMATE

LITERATURĂ LITERATURE

PARTICULARITĂȚI LEXICO-SEMANTICE ÎN TEXTELE CATEHETICE ȚRTOODOXE DIN SEC. AL XXI-LEA

Alexandra-Ioana DÂNGĂ

Facultatea de Litere, Universitatea "Babeș-Bolyai", Cluj-Napoca

Rezumat: Terminologia creștină română se bazează pe idiomurile grecești și slave, prin urmare discursul conservator, ortodox este, în zilele noastre, încă guvernat de aceste lexeme prestigioase și stabile. Analiza discursului propusă de Școala franceză include atât formarea discursivă, cât și frontiera constitutivă.

Cuvinte-cheie: *discurs, frontieră constitutivă, analiză semantică lexicală, conservatorism*

MYTHOLOGY INSPIRED BRAND NAMES AND BRAND AWARENESS AMONGST END-USERS

Ramona DEMARCSEK

Anamaria FĂLĂUȘ

Luminița TODEA

Technical University of Cluj-Napoca, North University Centre of Baia Mare

Rezumat: Numele unui brand este primul element pe care consumatorii îl recunosc imediat și care creează în mintea lor o conexiune cu un anumit produs sau un anumit producător. Marile companii sunt conștiente de faptul că nu există o strategie de marketing mai eficientă decât inventarea unui nume sau a unei imagini atractive care să rămână în memoria consumatorului și să genereze asocierea anumitor calități cu acel produs pe baza semnificației aceluiași nume. Miturile și legendele au fost dintotdeauna fascinante, fiind capabile să acceseze cele mai profunde niveluri ale conștiinței consumatorilor. Utilizarea numelor unor zeități cu care oamenii se pot asocia sau cu ale căror puteri se pot asocia înseamnă a transfera aceste caracteristici ale zeităților asupra produsului și implicit asupra consumatorului. Aceasta pare să fie o strategie de marketing chiar foarte eficientă. Această lucrare analizează mai îndeaproape numele unor companii și branduri renumite inspirate de zeități antice și încearcă să descopere măsura în care utilizatorii finali dețin cunoștințe privind mitologia antică, sunt conștienți de semnificația numelui de brand, precum și de legătura dintre numele de brand și mitologie.

Cuvinte-cheie: *nume de brand, consumator, mitologie, utilizator final*

CÂTEVA TOPONIME DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN REGIUNEA SILISTRA, BULGARIA

Boryana EMILIYANOVA

Universit  de Veliko Tarnovo, „Sts. Cyrille et Méthode”, BULGARIE

Rezumat:  n articolul de fa  sunt prezentate câteva toponime din  ase localit i din regiunea oraşului Silistra, din Bulgaria de nord-est. Toponimele care provin cu siguran  din limba română sunt următoarele: Korlanka  i Korlanovite nivi din antroponimul românesc Corlan; Lupaskov kladenets din antroponimul românesc Lupaş; Sherbanovoto din antroponimul românesc Őerban; Sapanash kula din rom. s punaş ‘s pun ri , Saponaria officinalis’. Este posibil ca  i alte câteva toponime să fie de origine română: Kornatala, probabil din rom. corne el ‘pădure de corni’; Martana, din rom. m rtan ‘motan’ sau dintr-un antroponim românesc, derivat al antroponimului Martin; Pulucu tarla, din antroponimul românesc Puluc(u). Numărul de toponime de origine română din regiunea studiată este mic  i majotitatea dintre acestea sunt dispărute sau uitate de localnici.

Cuvinte-cheie: *toponimie, etimologie, limba română, limba bulgar , contact lingvistic*

CONSIDERA II ETNOLINGVISTICE ASUPRA OBICEIURILOR NUPTIALE DIN SATUL VAD,  ARA CHIOARULUI

Ioan-Mircea FARCAŞ

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Studiul analizează o serie de aspecte etnolingvistice legate de obiceiurile nuptiale din satul natal al autorului, Vad, inclus, în mod, tradi ional în  ara Chioarului. Obiceiurile nuptiale din această zonă sunt asemănătoare celor din spa iul românesc. Descrierea acestui moment deosebit de important din via a umană a fost relatată de tatăl meu, Őtefan (78 de ani), un foarte bun povestitor.

Cuvinte-cheie: *etnolingvistică, particularitate, conservator, etimologic*

URSULEŢUL BI SAU DESPRE OGRADA NUMELOR DE JUCĂRII

Daiana FELECAN

Alina BUGHEŞIU

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord Baia Mare

Rezumat: Lucrarea propune cercetarea numelor de jucării în vederea stabilirii principalelor tendin e denominative care definesc această subcategorie onomastică în spa iul românesc actual. Expresiile nominale sunt analizate din perspectivă multidisciplinară, apel nd la concepte  i precepte din onomastică, lingvistică, lexicologie, psihologia copilului /

comportamentală, pragmatică, semantică referențială, sociolingvistică, stilistică, psihopedagogie. Investigarea numelor pornește de la clasificarea lor în funcție de instanțele numitoare (*nume oficiale*, atribuite de producătorul jucăriei, și *neoficiale*, atribuite de copii sau de o altă instanță numitoare), precum și în funcție de structura lexico-semantică a formulilor identificatoare. Materialul interpretat cuprinde nume (oficiale și neoficiale) de jucării culese de autoare ca urmare a unei anchete desfășurate *online*.

Cuvinte-cheie: nume de jucării, nume oficial, nume neoficial, numire, joacă.

THE CULTIVATION METHODS OF CHINESE PRAGMATIC COMPETENCE TO BULGARIAN COLLEGE STUDENTS

Juling HE

Xi'an Technological University, CHINA

Rezumat: Competența pragmatică este un important factor prin care se măsoară eficacitatea predării limbii chineze și un element decisiv, puternic în comunicarea interculturală. Din diferitele aspecte ale culturologilor cu competențe pragmatice, privitor la conținuturile învățării practice, la construcțiile contextuale ale limbii chineze și evaluarea sistemului, lucrarea propune patru metode referitoare la predarea limbii chineze studenților bulgari la nivel de licență, care îmbunătățesc competența pragmatică interculturală a profesorilor, alegerea manualelor adecvate și adăugarea de conținuturi pragmatice, consolidând construcția de contexte și în afara clasei, integrând evaluarea competenței pragmatice în sistemul general de evaluare.

Cuvinte-cheie: *competență pragmatică, comunicare interculturală, context, sistem de evaluare*

NUME DE BISERICI ORTODOXE (HRAMURI) DIN ZONA CHIOAR ȘI LĂPUȘ

**Mihaela MUNTEANU SISERMAN
Sabin SISERMAN**

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Zonele istorice Chioar și Lăpuș reprezintă un areal geografic în care Biserica ortodoxă (și nu numai) și-a manifestat „forța” conservatoare a spiritualității creștine românești. Praznicul unei bisericii, înțelegând prin aceasta sărbătoarea religioasă în care este venerat sfântul protector al lăcașului de cult sau evocat un eveniment care reiterează un episod religios creștin a constituit și este și astăzi un moment de sărbătoare pentru întreaga comunitate, conservată mai ales în mediul rural. Metoda de analiză și instrumentele de lucru aparțin cercetărilor statistice și de analiză corelațională de tip Bravais-Pearson.

Cuvinte-cheie: *hram, Biserica ortodoxă, statistică, analiză corelațională, comunități rurale, indice variațional.*

FUCK – DE LA DISFEMISM LA CVASIEUFEMISM

Roxana PAȘCA

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: În lucrarea de față ne propunem să analizăm statutul semantic, morfosintactic și pragmatic al invectivei fuck în limba română. Majoritatea bilingvilor schimbă codul lingvistic atunci când vor să se distanțeze de ceea ce comunică, limba maternă având o rezonanță emoțională mai puternică decât limbile străine învățate mai târziu. Înjurătura englezescă fuck are forță ilocuționară atenuată, fiind preferată în detrimentul variantei românești când locutorul dorește să se cenzureze.

Din punct de vedere morfologic, termenul analizat este flexibil, actualizând valori diferite, în funcție de context: verb, interjecție, adjectiv și adverb.

Cuvinte-cheie: *fuck, automatism verbal, descărcare emoțională, funcții pragmlingvistice.*

DISFEMISMUL CA PROCES LEXICAL

Roxana PAȘCA

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord Baia Mare

Rezumat: Studiul de față analizează manifestările lingvistice ale tabuului, având în vedere teoria politeției și a impoliteției lingvistice. Aloffemismele reprezintă forme diferite care denumesc aceeași realitate tabuizată, fiind ordonate pe axa valorilor afectiv-stilistice de la eufemisme – punctul maxim pozitiv, la disfemisme – punctul maxim negativ.

Atenția noastră s-a concentrat asupra disfemismului, un fenomen pragmlingvistic multifacetat, care îmbracă o formă lexicală considerată vulgară sau neconformă cu standardele socioculturale și care, în contexte discursive determinate, comportă atât funcții intraindividuale, cât și interindividuale.

Cuvinte-cheie: *disfemism, impolitețe, descărcare emoțională, proces lexical.*

AN APPROACH TO THE SYNOPTIC GOSPELS

Ioan Benjamin POP

Technical University of Cluj-Napoca, Faculty of Letters, Baia Mare

Rezumat: Cunoscute și sub numele de Evangheliile sinoptice, evangheliile după Matei, Marcu și Luca, alături de Evanghelia după Ioan, au fost analizate pentru a determina frecvența adverbelor întâlnite în cele patru evanghelii. Studiul încearcă să monitorizeze cele mai frecvente caracteristici ale adverbelor întâlnite și modul în care aceste caracteristici dezvăluie coeziunea textului, întărind în același timp declarațiile și, în mod simultan, organizând acțiuni și evenimente sau punând accentul pe partea vorbirii pe care o modifică. Totuși, datorită structurii extrem de integrate a evangheliilor, se așteaptă să se găsească puține caracteristici de implicare specifice adverbelor.

Cuvinte-cheie: *lingvistică, adverb, frecvența adverbelor, evanghelii*

RAPORTURILE DINTRE LIMBA SCRISĂ ȘI LIMBA VORBITĂ, RESPECTIV FAPTUL LITERAR ȘI CEL DIALECTAL

Iulia Mihaela TĂMAȘ

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: În acest articol ne propunem să urmărim raporturile dintre limba scrisă și limba vorbită, felul în care norma, prin caracterul ei selectiv, exclude elementele populare și dialectale condiționând subiectul vorbitor în întrebuințarea limbii, dar și distincțiile, respectiv interferențele dintre limba literară, varianta populară și cea dialectală.

Elementele populare nu pot fi opuse direct celor regionale, ci trebuie raportate elementelor literare în cadrul stratificării sociale a limbii. Atât elementele populare, cât și cele dialectale sunt fapte de limbă spontane și neadmise de normele vorbirii corecte, respectiv ale limbii literare, dar în timp ce elementele populare sunt generale ca răspândire geografică, elementele dialectale au o circulație teritorială, mai mult sau mai puțin limitată.

Cuvinte-cheie: *limbă scrisă, limbă vorbită, normă, competență, limbă literară, fapt popular, fapt dialectal*

ASPECTE ALE DIALOGULUI CA FORMĂ DE COMUNICARE ORALĂ

Iulia Mihaela TĂMAȘ

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: În acest articol urmărim aspectele relevante ale discursului oral, maniera în care sintaxa dialogului devine o sintaxă mixtă, aceasta fiind determinată de locul, poziția, elementele din contextul lingvistic, dar și din cel situațional sau social-istoric. De asemenea, vizăm și aspecte ale conversației ca formă de dialog în anchetele dialectale.

Enunțul discursului oral este de multe ori fragmentat, eliptic sau neanalizabil, reprezentat prin substantive, adverbe, interjecții, construcții incidente utilizate cu efecte discursive variate.

Comunicarea dintre cel care interviuează și membrul comunității locale este una provocată. Textul produs de către persoana interviuată are aspectul unui monolog adresat. În anchetele dialectale, conversația se apropie de structura conversațiilor diadice, un rol important avându-l elementele fatice care au rol de declanșare, de prelungire (continuare) a comunicării, precum și de întrerupere a acesteia.

Cuvinte-cheie: *oralitate, limbă vorbită, caracter fragmentar, dialog, sintaxă mixtă, text dialectal*.

**CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING (CLIL)
“IN USE”: IDEAS FOR A CROSS-CURRICULAR ACTIVITY FOR
STUDENTS IN THE 5TH GRADE
*THE LITTLE LINGUISTS AND EXPLORERS***

Ligia TOMOIAGĂ

Faculty of Letters, Technical University of Cluj-Napoca

Claudia HOJDA

Borșa Highschool

Rezumat: CLIL este o metodă comprehensivă, întretesută de predare, în care anumite conținuturi, provenite din domenii cross-curriculare, sunt predate folosind o limbă străină. Cunoștințele pe care le deprind elevii sunt, astfel, suplimentate printr-o metodă nouă de înmagazinare și folosire a informației, care implică, de asemenea, participarea deprinderilor de limbă străină, crearea unor noi competențe atât de limbă cât și din respectivele domenii de cunoaștere. Acesta este un model de programă pentru elevii de clasa a V-a, în care sunt învățați istorie, geografie și câteva cunoștințe de mediu și biologie, folosind limba engleză. Tema propusă este Micii lingviști și exploratori: Urmărindu-l pe Cristofor Columb. Proiectul se desfășoară în Borșa, la Liceu (și Gimnaziu), și este rezultatul colaborării dintre cele două autoare a articolului.

Cuvinte-cheie: *CLIL, curricula, competențe, deprinderi, metode, domenii ale subiectului, predarea limbii*

DIN LEXICUL MAGIEI TERAPEUTICE SĂLĂJENE

Denisa-Maria TOUT

Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu-Hațieganu”, Cluj-Napoca

Rezumat: Studiul în discuție, Din lexicul magiei terapeutice sălăjene, vizează atât aspectele zonale de folclor autentic din județul Sălaj, cât și prezentarea terminologiei acestui domeniu. De-a lungul timpului, sălăjenii și-au făurit propriul folclor, bogat în creații artistice, în obiceiuri și în tradiții populare, dar, pe lângă acesta, oamenii locului acordă o importanță majoră superstițiilor, credințelor populare și practicilor magice. Categoria abordată surprinde, pe de-o parte, particularitățile lexicale ale regiunii în discuție și, pe de altă parte, aspectele socioculturale și antropologice ale acesteia. Aria lingvistică include numeroase cuvinte din terminologia domeniului vizat în care bogăția materialului ne permite să desfășurăm o analiză a termenilor și a sintagmelor.

Astfel, în paginile lucrării, vom trata această terminologie, mai ales, din perspectivă etimologică și semantică.

Cuvinte-cheie: *folclor zonal; terminologie; perspectivă etimologică, semantică*

LE TEXTE, TÉMOIN D'UNE LANGUE, EN CONSTANT CONTACT AVEC LA SOCIÉTÉ ET LA CULTURE ENVIRONNANTES

Estelle VARIOT

Maître de conférences HDR, Université d'Aix Marseille, FRANCE

Rezumat: În esența sa, textul ajută la înțelegerea unor elemente lexicale cu etimologii diverse și cu întrebuințări specifice, care, ordonate după anumite reguli caracteristice limbilor, formează un ansamblu și ilustrează modul de a gândi al unui autor dat. Dezvoltarea limbajului și fragmentarea sa progresivă în limbi, răspândite pe diferite continente și având substraturi diferite ori îndepărtate unele de altele, datorate cuceririlor sau stăpânirilor străine, au însoțit evoluția progresivă a omului. Acest fenomen a continuat până în secolul al XXI-lea, într-o epocă puternic influențată, uneori în exces, de câteva limbi dominante. Progresul, adaptarea la tehnici și la inovații, ca, de altfel, și modele, au dus la schimbări care s-au repercutat în actele noastre de limbaj și au antrenat toată bogăția limbilor. Astfel, a fost necesar câteodată să se recurgă la reevaluarea anumitor reguli, ținând cont de uzul general, care s-a modificat, cu scopul de a consacra noile tendințe acceptate de întreaga societate. Astfel, părțile de vorbire au fost înrăurite inegal, de-a lungul secolelor, de curente sau de influențe, favorizate sau nu de o dezvoltare a statului, a academiilor și a personalităților din sfera culturii. Exemplele alese din franceză și din română, ca, de altfel, și fragmentele date, au ca obiectiv realizarea unor dezbateri asupra legăturii care există între text și părțile de vorbire care îl compun și contextul la care se referă, exploatarea cât se poate de bine informațiile. În afară de aceasta, nu trebuie omis faptul că legile de evoluție și de conservare a limbilor trebuie să prevadă niște opreliști care păstrează specificitatea, armonia și acceptarea deschisă a ideilor ori a conceptelor străns legate de întrebuințare și de memoria originilor. Perspectiva diacronică și cea sincronă vor fi folosite pentru a releva liniile majore de evoluție a limbii franceze și a limbii române, care au puncte comune, dar și diferențe, explicabile istoric și cultural, prin curente care le-au marcat. Aplicațiile practice ale acestor specificități ale limbilor vor fi vizibile în perspectivă teoretică în sfera învățării sau a învățământului ori când se fac activități de traducere sau de interpretare.

Cuvinte-cheie: *limbă; text; gramatică; semantică; cultură*

LITERATURĂ LITERATURE

ION POP - POLIVALENȚA CREATOARE

George ACHIM

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Profesorul și cărturarul Ion Pop a ajuns la vârsta deplinelor sinteze, în ora fastă a unei dinamici intelectuale și creatoare cu totul ieșite din comun. Opera sa poate suporta, cu deplin teamei, o ediție definitivă, dar autorul și-a împletit atât de strâns viața cu textul, ca în titlul uneia dintre cărțile sale de critică, încât, cu o extraordinară vitalitate creatoare, găsește noi și proaspete motivații și resurse pentru a se imola pe sine, o dată în plus, în textul poetic sau critic. Într-un exercițiu de imaginație și de admirație, dar și de rigoare a interpretării, îl vom lua în discuție pe Ion Pop, academicianul, profesorul, spiritul director al mișcării echinoxiste, poetul, exegetul, eseistul și traducătorul, într-un cuvânt, un spirit al completitudinii, venit dintr-o cvasi-mitică tradiție cărturărească transilvană, aceea a culturii înalte și a cuvântului atent convocat. Vom examina două fețe esențiale din poliedrica personalitate a lui Ion Pop, atât de îngemănate și de insensibil intricate, încât nu pot fi decupate ferm și, la urma urmei, nici nu vedem de ce operația ar trebui făcută cu necesitate. Sunt poetul și criticul, ipostaze validate cu deopotrivă succes pe diferite etaje ale scenei literaturii.

Cuvinte-cheie: *profesorul universitar, poetul, criticul literar, revista Echinox, istoria avangardei*

LAURENȚIU ULICI – A PERSPECTIVE FROM THE CRITICAL POSTERITY

George ACHIM

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Deși are parte de o posteritate critică mai degrabă ingrată, la limita receptării cel mult complezente, fragmentare ori strict specializate (prin apel direct, mai ales la contextul istorico-literar al vreunui debut), Laurențiu Ulici a fost incontestabil mai bine de trei decenii, una dintre vocile exegetice cele mai autorizate și mai prizate din critica românească. Faptul că nu a ajuns la statutul de instanță critică incontornabilă în epocă, ține mai degrabă de un deficit contextual biografic: lipsa posturii universitare, dătătoare de autoritate și verdict imperativ ori absența sintezei erudite și complinitoare, în stare să fixeze ori să modeleze canonic fizionomia unei epoci.

Cuvinte-cheie: *posteritate critică, promoția poetică '70, istorie literară, debut, generație creatoare*

FEMININUL MITOLOGIC ÎN BALADA POPULARĂ ROMÂNĂ

Elena Maria ALEXANDRU

University of Bucharest, Faculty of Letters

Coordinator:

Professor Silviu Angelescu

University of Bucharest, Faculty of Letters

Rezumat: Scopul acestei lucrări este de a prezenta ipostaza personajelor mitologice feminine în baladele folclorice. Imaginile monstroaselor Sila Samodiva sau Scorpia vin din legende și din folclorul ritualic epic pentru a deveni heroine ale propriilor lor povestiri, aducând noi aspecte și sensuri la natura lor. Astfel, povestile lor, care oricum contin simboluri frumoase și acțiuni legendare, câștigă mai multă originalitate. Ca personaje, ele nu sunt atât de puternice și nici temute intrucat uneori își pierd funcțiile arhetipale. Totuși, aceasta nu înseamnă că își pierd toate forțele, dar probabil ca isi vor schimba adevărata lor natură. Mitul funcționează la nivelul reinventării planului literar. Fata sălbatică mitologică, Amazoana, își urmează destinul devenind o soție minunată, Fata Pădurii, fiind ca o sirenă "pământeană", își găsește sfârșitul și face schimb de rol cu victimele ei. Scorpia pierde bătălia fiind îngenuncheată de calitățile sale materne, în timp ce Sila, deși la început este înfrântă, câștigă bătălia finală și rămâne legendara zână rea. Situat la baza baladei, mitul funcționează ca un "ADN" semantic o reeditând și subliniind unicitatea baladelor folclorice românești.

Cuvinte-cheie: *baladă, mit, imagini ale femininului, monstros feminin*

DISTORSIONS DE L'UNITÉ

Carmen DĂRĂBUȘ

Technical University of Cluj-Napoca, Faculty of Letters, Baia Mare

Rezumat: Mit fundamental în istoria culturală a lumii, androginul reprezintă, poate, cel mai bine, dorința de perfecțiune, veche aspirație a tuturor civilizațiilor. Sinteza masculinului și a femininului e o ficțiune mitică, filosofică ori artistică, parte a nostalgiei arhetipale, ideal spiritual, dar și supraabundență erotică. Din Antichitatea greacă la gnosticii și misticii Evului Mediu, la scriitorii și filosofii secolelor XIX și XX, se manifestă dorința de întregire, de unitate primordială, mai mult sau mai puțin conceptualizată. O formă de distorsionare a mitului androginului poate fi mitul lui Narcis, în care căutarea jumătății este suspendată; o altă formă hibridă este hermafroditismul. Scriitorii avuți în vedere sunt, aici, Platon, Ovidiu, Mary Shelley, Honoré de Balzac, Italo Calvino, Liviu Rebreanu, Scott Fitzgerald.

Cuvinte-cheie: *literatură universală, reînvestiri mitice, androgin, ficțiune*

LEDA SAU SUPERFICIALITATEA FETEI „CU JOBEN”

Alina Maria NECHITA

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Lucrarea de față prezintă modul în care personajul literar feminin se transformă sub ochii necruțători ai unui narator șantajist. În perioada interbelică, Lidia Manolovici, muză a societății burgheze, devine o caricatură grotescă într-un roman menit să creeze numeroase speculații și, totodată, să aducă în atenția cititorilor scabroase detalii din culisele unei lumi aparent perfecte.

Cuvinte-cheie: *societate burgheză, șantaj, personaj feminin, dispreț*

NARAȚIUNILE IDENTITĂȚII

Marcela-Cristina OȚOIU

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Articolul își propune o trecere în revistă a unora dintre cele mai importante teorii asupra fenomenului uitării, atât la nivel individual cât și colectiv.

Cercetarea problematicii uitării și amneziei se constituie într-un demers complementar celui al memoriei, depășind cu mult limitele psihologiei. Putem vorbi despre o ars sau scientia oblivionis în funcție de motivațiile care stau la baza acestui act și de obiectivele vizate.

Fără a ne propune un studiu exhaustiv, vom vorbi despre uitare din perspectiva filosofiei, a sociologiei, a psihologiei, etnologiei, a istoriei culturale, a semioticii și a politologiei.

O parte din efortul nostru se îndreaptă către clarificarea conceptelor cu care operează diverși cercetători venind dinspre arii diferite ale culturii: Paul Ricoeur, Marc Augé, Harald Weinrich, Umberto Eco, Daniel Schachter, Paul Connerton.

Vădind un larg interes pentru acest subiect, toate aceste studii duc la ideea unei abordări interdisciplinare a uitării și amneziei, și, deși definesc o constantă umană, dovedesc o lipsă a unității conceptelor și a terminologiei.

Cuvinte-cheie: *memorie, identitate, narativ, povestea vieții*

THE CONCEPT OF HOME AND FAMILY IN THE NOVELS OF KEN KESEY “ONE FLEW OVER THE CUCKOO’S NEST” AND “SOMETIMES A GREAT NOTION”

Mykhailo ROSHKO

Uzhhorod National University, UKRAINE

Rezumat: În articolul lui Mihailo Roško «Tema familiei și casei în romanele lui Ken Kesey, scriitorului american postmodernist, “One Flew Over the Cuckoo’s Nest” și “Sometimes a Great Notion” sunt analizate din punct de vedere al independenței a două tradiții epice: cele în care evenimentele să desfășoare în afara pragului casei, adică în lumea mare și cele în care atenția este concentrată asupra vieții îndeosebi acasă. Deci

romanul "One Flew Over the Cuckoo's Nest" aparține la prima tradiție, iar romanul "Sometimes a Great Notion" – aparține la două tradiții familiale. În același timp eroii principali ale romanelor sunt foarte asemănători: personalități puternice neînfrânte, care își apără independența și libertatea în fața presiunii sistemului și tind să țină loviturile soartei și să facă față în cercărilor vieții.

Cuvinte-cheie: familie, casă, postmodernism, tradiție epică, sistem

TWO VIEWS ON AN ALBANIAN WAIL

Anyla SARAÇI

Daniela-Carmen STOICA

"Fan Noli" University of Korçë, ALBANIA

Rezumat: Două perspective asupra unui bocet albanez propune o nouă analiză, pe baza unui model de interpretare a textului literar care îl are în centru pe cititor, a poveștii „Ajkuna qan Omerin” [Aikuna îl jeleşte pe Omer], inclusă în volumul *Tregime të moçme shqiptare* [Basmе vechi albaneze] al lui Mitrush Kuteli. Povestea lui Kuteli a fost inspirată de un bocet purtând același titlu și făcând parte din cunoscuta *Epopее a Cresnicilor*, reprezentativă pentru folclorul albanez și comparabilă marilor epopei europene, culeasă în dialectul gheg al limbii albaneze.

Analiza noastră pune în evidență maiestria artistică de povestitor al lui Mitrush Kuteli, care, prin procedee lingvistice și narative foarte subtile, reușește să transforme un bocet, care în folclor le este adresat adulților, într-o poveste adresată copiilor.

Cuvinte-cheie: bocet, epopee, folclor albanez, literatura cultă, povestire

L'ECRITURE CINEMATOGRAFIQUE CHEZ MARGUERITE DURAS

Aliteea-Bianca TURTUREANU

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Literem, Baia Mare

Rezumat: Romancieră, eseistă, regizoare de teatru și film, Marguerite Duras rămâne o figură controversată a celei de-a doua jumătăți a secolului al XX-lea prin diversitatea și modernitatea scrierilor sale, indiferent de criticile aduse acestora. A reinnoit genul romanului și a răsturnat convențiile teatrale și cinematografice ale epocii sale. Într-un stil minimalist și simplu, Marguerite Duras abordează numeroase stări și sentimente: dragostea, copilăria, maternitatea, boala, gelozia, violența, așteptarea și plictiseala, cu o fascinantă și excepțională subtilitate. Stilul său de scris cinematografic este resimțit la nivel de percepție, imagine, senzație. Forma unui text durassian este simplă, presărată cu elemente autobiografice, fără descrieri și cu un bogat dialog, fără ghilimele.

Cuvinte-cheie: stil cinematografic, dialog, text, imagine, scriitură

RENAȘTEREA CONTEMPORANĂ A ZEULUI NORDIC TÝR ÎN LITERATURA NORVEGIANĂ

Cristina VIȘOVAN

Universitatea Babeș-Bolyai

Rezumat: Sub presiunea globalizării și a imigrației, populațiile endemice ale Europei de vest, în general, și ale Norvegiei, în particular, par să se reîntoarcă la rădăcinile lor culturale pentru a-și găsi o identitate. De aceea, mitologia nordică a devenit profitabilă din nou și mituri, zei și simboluri nordice sunt readuse la viață pentru a întări sentimentul de apartenență etnică. În lucrarea de față susțin că zeul nordic al războiului și justiției, Týr, re apare în literatura norvegiană ca un simbol pentru norvegienii contemporani care au devenit toleranți dar și ca o aluzie la, și un îndemn de a apropia valorile vikinge de integritate și onoare în societatea contemporană.

Cuvinte-cheie: *mitologie nordică, simboluri nordice, literatura norvegiană, valori*

STUDII CULTURALE

CULTURAL STUDIES

THE NEWSLETTER – A MORE OR LESS MASKED FORM OF ADVERTISING

Melinda Izabela ACHIM

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Newsletter-ul sau buletinul informativ este o formă de publicație periodică trimisă prin e-mail celor abonați la ea și cuprinde diverse informații noi dintr-un anumit domeniu de interes. Lucrarea de față dorește să surprindă ipostazele pe care le ia newsletter-ul ca formă de comunicare. Ipостazele acestea pot fi de la o înștiințare din partea unei companii (cu privire la noi produse sau servicii) la produse mediatice (sub formă de știri) sau la articolele publicate de bloggeri pe diferite teme. Ce au în comun aceste ipostaze? Mesaje publicitare mai mult sau mai puțin mascate, iar această lucrare își propune să analizeze câteva exemple de-a lungul spectrului.

Cuvinte-cheie: *newsletter, blog, publicitate, comunicare, presa online, informație*

TEHNOLOGICITATEA, ARTISTICITATEA, ESTETICITATEA - PERMANENȚE ALE FOTOGRAFIEI CONTEMPORANE

Adrian Vasile CHIRA

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Demersurile tinerilor reprezentanți ai fotografiei contemporane nu mai susțin că principala misiune a fotografiei ar fi aceea de a expune adevărul, adică de a furniza lumii o mărturie obiectivă, ci de a oferi un comentariu asupra stării lumii, depășind stadiul simplei sale receptări. Într-o tendință de a evidenția subiecte neglijate de mass-media, aceștia își construiesc imaginile apelând la regie și la retușări ale imaginii cu ajutorul informaticii. Generând retorici care nu țin doar de condițiile de producere a imaginii, povești de contemplare, de captare, povești ale urmelor sau ale memoriei, fluxuri de senzație care reiterează legătura matricială a fotografiei cu realul, reflexivitatea fotografiei contemporane se manifestă ca și un joc dialectic ce generează o scriitură fotografică a metaforei, a alegoriei sau a povestirii în imagini.

Cuvinte-cheie: *imagine, fotografie, procesare computerizată a imaginii, comunicare artistică*

PROBLEMATICA GENEZEI TERMINOLOGIEI JURIDICE LATINEȘTI (83-31 Î.E.N.)

Oksana DATSO

Universitatea Națională Ujgorod, UCRAINA

Rezumat: Este imposibil să devii un avocat foarte bun fără să cunoști elemente din vocabularul și gramatica limbii latine, precum și frazeologia juridică latină. Cercetarea propusă este o încercare de a urmări formarea treptată a terminologiei juridice latine, începând cu perioada dictaturii lui Sulla în Roma până la Octavian Augustus.

Cuvinte-cheie: *lege, termeni juridici, jurisprudență, instanță, lexicon, legea romană.*

RETORICA DISCURSULUI IDENTITAR VS. GLOBALIZARE

Daniela DUNCA

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat: Discursul identitar domină retorica social politică de peste 200 de ani, odată cu Revoluția Franceză, când în Europa se consolidează națiunile: franceză, germană, italiană, spaniolă. Noul concept de națiune semnifică o comunitate extinsă la nivelul tiparelor lingvistice al relațiilor etnice, al moștenirii culturale și al proximității geografice. După prăbușirea Imperiilor Otoman, Țarist și Austro-Ungar, discursul identitar și redescoperirea identităților culturale va duce la formarea unor noi state: Grecia, Serbia, Bulgaria, România, Polonia. În discursul identitar apar consecvent conceptele de *națiune, stat, libertate, fraternitate, egalitate, progres, istorie, patriotism*, la care se adaugă după 1918 conceptul de *autodeterminare națională*. Anul 1989 aduce în Europa de Est și fosta URSS renașterea discursului identitar prin relansarea conceptelor de *autodeterminare culturală, administrativă, economică și teritorială*. Dincolo de fenomenele culturale de globalizare, discursul identitar se dezvoltă în întreaga Europă.

Cuvinte-cheie: *discurs identitar, națiune, autodeterminare națională, autodeterminare culturală, globalizare*

POLITICI DE INTEGRARE SOCIALĂ A MIGRANȚILOR ÎN CANADA

Ana-Daniela FARCAȘ

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: În urma ridicării vizelor pentru cetățenii români ce doresc să ajungă în Canada, un număr tot mai mare de conaționali se orientează spre a migra către statul nord american. Model de integrare a imigranților, având o vastă experiență în acest domeniu, politicile de integrare canadiene demonstrează cum este posibil acest proces, prin schimbarea percepției asupra locului imigranților în societate și asupra rolului pe care statul trebuie să-l joace în implementarea politicilor de integrare.

Cuvinte-cheie: *politici de imigrare, imigranți, cetățenie, drepturi, refugiați*

JOCURILE DIGITALE MODERNE: NOILE NEW MEDIA

Ioan-Claudiu FARCAȘ

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Jocurile digitale moderne sunt omniprezente la niveluri multiple ale societății contemporane. Varietatea largă a manifestărilor lor în mediile digitale, preocuparea cu realitatea virtuală, dezvoltarea și îmbunătățirea tehnologiilor adecvate pentru dezvoltarea programelor digitale din ce în ce mai complexe, tendința de a dezvolta aplicații de inteligență artificială - sunt câteva aspecte care indică faptul că jocurile digitale s-au transformat în ceva mai complex. Astfel, unele jocuri tind să se manifeste ca un punct de convergență a noilor media, devenind, propriu-zis, noile new media.

Cuvinte-cheie: *jocuri digitale, ludologie, noile media, social media*

EXPRESIVITATEA PORTRETULUI PRIN ANAMORFOZE (DEFORMAREA ȘI RECONSTRUCȚIA UNUI TOT UNITAR)

Pavel Alin HEREȘ

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Imaginea naturii și, mai evident, a portretului în artă poartă deci amprenta unei elaborări și interpretări a vizibilului prin universul ultrasubiectiv al artistului având ca rezultat expresivitatea, și anume – plastică, a portretului. Anamorfoza portretului prin caricaturizare, mod de exagerare a unor trăsături, îndeosebi negative, în accepțiunea lui **Van Gogh** aparține neconținut expresionismului, deoarece pentru a izbucni să formuleze ideea făcută despre cel luat în vizor, artistul deformează trăsăturile lui. ”Lucrările de artă nu sunt oglinzi, dar au în comun acea insesizabilă magie a transformării care este atât de greu de exprimat în cuvinte.”¹ Operele și motivele artistice sunt reluate de către artiști și reinterpretate fiind influențate de contextul în care au fost create și conceptul artistului. Spre exemplu motivul sărutului se regăsește reprezentat prin artă în diverse variante ca de exemplu lucrarea lui Gustav Klimt asemeni creației lui Edvard Munch, fapt relevat prin lucrarea ce o precedă intitulată tot „Sărutul”. Ambele reprezintă portrete prin anamorfoză.

Cuvinte-cheie: *expresivitate, portret, anamorfoze*

CONSIDERAȚII PRIVIND OBICEIURILE LA NAȘTERE ÎN ȚARA OAȘULUI

Natalia LAZAR

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Nașterea este considerată prima etapă din ciclul vieții sau din riturile de trecere, tranziția de la preexistență la existență și presupune o serie de obiceiuri, rituri și ritualuri

¹E.H Gombrich – Artă și iluzie, 1973, Ed. Meridiane, București, 35

consacrate, care au scopul de a-l integra pe individ în viața comunității, dar și de a-l separa de Haos, de necunoscutul preexistential.

Respectând un tipar universal, nașterea se încadrează într-o schemă ritologică general valabilă, pe acest substrat mitic suprapunându-se valori culturale, religioase și etnice. Însă, societatea evoluează, mentalitatea și percepția asupra vieții se transformă, sistemul obiceiurilor se schimbă, aceste aspecte fiind recognoscibile în spațiul cultural actual al Țării Oașului.

Complexul de practici care însoțesc nașterea este legat nu numai de fenomenul propriu-zis, ci și de perioada sarcinii și a lehuziei. Dacă în perioada sarcinii se poate vorbi despre existența biomului femeie însărcinată-făt, nașterea propriu-zisă, conduce la o segregare a riturilor, unele urmând a fi centrate asupra mamei, altele asupra copilului. Integrarea copilului în lume și în viața familiei, a neamului, a comunității trebuie să stea sub semnul firescului, a normalității și se realizează, mai ales, prin intermediul unei poezii magice de apărare. Aceasta presupune existența unui instrumentar specific și participarea unor actanți, fiecare având un rol asumat și responsabilitatea de a-l duce la bun sfârșit.

Imaginea actuală a ceremonialurilor legate de naștere, atât în Țara Oașului, cât și în alte zone ale țării, nu mai este aceeași cu cea arhetipală, însă mai păstrează niște elemente care trimit la vechile rituri și ritualuri.

Cuvinte-cheie: *naștere, obicei, rit, practici rituale, moașă, integrare, Țara Oașului*

DISCUSSION SECTIONS OF SCIENTIFIC RESEARCH ARTICLES: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

Monica Mihaela MARTA

“Iuliu Hațieganu” University of Medicine and Pharmacy, Cluj-Napoca

Rezumat: Secțiunile Discuții au o importanță vitală pentru acceptarea și diseminarea aserțiunilor științifice introduse în cadrul articolelor științifice. Prin urmare, lucrarea de față își propune să rezume cele mai importante provocări cu care autorii se pot confrunta în scrierea acestei părți a articolului cât și să sublinieze oportunitățile pe care Discuții bine redactate le pot deschide în mediul academic actual care este caracterizat de o concurență acerbă. Prin urmare, strategiile retorice cel mai des utilizate pentru a prezenta și susține aserțiuni științifice noi în mod interactiv vor fi prezentate în paralel cu dificultățile întâmpinate în special de către vorbitorii nenativi de limba engleză care doresc să își publice rezultatele cercetării în reviste internaționale.

Cuvinte-cheie: *discuții, articol științific, discursul academic scris, aserțiuni științifice, strategii retorice, interacțiune autor-cititor*

STRUCTURA FUNDAMENTALĂ DE APTITUDINI A ARTISTULUI

Greti PAPIU

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Structura fundamentală a artistului cuprinde în această viziune anumite categorii de elemente: puterea fanteziei, o trăire intensă a faptelor, puterea de expresivitate sau formularea ei în crearea de forme, puterea observației și emotivitatea. Viața afectivă a artistului este de origine imaginară, fictivă. Dedublarea emoțională apare ca o condiție unică și definitorie pentru artist, iar procesul de creație fiind uneori redus (dar niciodată absent) sau crescut (dar niciodată exagerat).

Cuvinte-cheie: *structura psihologică, identitate artistică, creativitate, trăire afectivă, factură imaginară*

NUCUL ȘI NUCILE ÎN MENTALITATEA TRADIȚIONALĂ ROMÂNEASCĂ

Delia Anamaria RĂCHIȘAN

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Lucrarea își propune să evidențieze impactul pe care îl are simbolul dendromorf – nucul – asupra mentalității tradiționale românești. Analiza sincronică și perspectiva interdisciplinară (etnologie, lingvistică, religie, mitologie) subliniază conotația malignă a nukului (în scorbura sa sălășluiește diavolul, deasupra pomului joacă Ielele, acele făpturi mitologice care pot schilodi ființa umană printr-o singură privire) și conotația benefică a nucilor (funcție de fertilitate, de fecunditate în diverse contexte: la nuntă, la sărbătorile de iarnă etc.). Nucul și nucile sunt analizate pe mai multe paliere: nivel simbolic, interacțiunea cu praxis-ul ritualic, relația cu anumite categorii folclorice – proverbe, ghicitori, basme. Nucul și nucile relevă complexitatea, impactul acestor simboluri asupra țăranilor trăitori în universul ontologic al satului românesc.

Cuvinte-cheie: *nuc, nucă, societate tradițională, dihotomia benefic-malefic*

MIHAELA NOROC AND HER VIEW ON WOMEN AROUND THE WORLD

Ligia TOMOIAGĂ

Technical University of Cluj-Napoca, Faculty of Letters, Baia Mare

Rezumat: Atlasul frumuseții al Mihaelei Noroc este un fenomen al lumii de azi. Întreprinderea sa este singulară, căci nu poate fi considerată o reprezentantă a vreunui tip tradițional de literatură de călătorie: călătorii în sud și vest; călătorii coloniale; călătorii simbolice; călătorii mitice; sau călătorii intelectuale. Ea preferă să caute la modelele sale

acel suflet considerat demodat. Autoarea e fascinată de realitatea acestor femei, de umanitatea lor, de tăria lor. Atlasul convinge prin autenticitatea sa intrinsecă, nepărtinitoare și non-ideologică. Într-un sens, Mihaela Noroc este o continuatoare genuină a călătoriilor în Spania a Doamnei d'Aulnoy, din 1691: nici una dintre ele nu avansează vreo judecată asupra subiectelor tratate. Atlasul nu este nici o instanță a călătoriei de dragul călătoriei. Nu sălășluiește în speranța idealistă potrivit căreia cu cât călătorim mai mult, cu atât ne conectăm mai bine la a-i înțelege mai bine pe ceilalți, precum și pe noi înșine. Personajul picaresc este determinat de faptul că autoarea/autorul se plasează, oarecum, înafara societății, și, prin urmare, comentariile ei/lui conțin mai mult adevăr. Picaroul este singur, încercând să își câștige existența, într-o lume bazată pe stereotipuri și pe tradiții sociale indestructibile. Mihaela Noroc este un picaro, liberă de prejudecăți, fără parti-pris-uri, și foarte sinceră cu ea însăși.

Cuvinte-cheie: *atlas, roluri de gen, ideologie, imagine, cyber-cultură, călătorie nepărtinitoare, autenticitate, picaresc*

MODELE CULTURALE: SĂRBĂTOAREA

Delia SUIOGAN

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, Baia Mare

Rezumat: Sărbătoarea poate defini modul în care ființa umană din toate timpurile interpretează realitatea vizibilă/naturală sau invizibilă/supra-naturală iar ea poate deveni un element de referință pentru analiza dinamicii culturii. Sărbătorescul implică în mod obligatoriu refacerea unității la nivelul comunității care își asumă solemnitatea momentului. Asumarea unui rol prin punerea unei măști credem că este principala formă de comunicare care unește diferitele etape de evoluție a culturii. Prin repetarea unor gesturi, prin învățarea unor texte și prin asumarea unor comportamente diferite în timpul/spațiul delimitat al zilelor de sărbătoare, omul contemporan încă realizează - conștient sau mai puțin conștient - o acțiune de conservare și reactualizare a unui sistem de valori. Sărbătoarea, ca model cultural, își conservă dincolo de timp principalele elemente de structură, fapt ce conduce la păstrarea principalei sale funcții, interpretarea universului uman în relația sa cu Lumea, cu Cosmosul.

Cuvinte-cheie: *model sărbătoresc, model cultural, sistem de valori, rit, mit*

CONTRASTUL CA MIJLOC DE ARGUMENTARE ÎN OPERA LUI TITUS LIVIUS «ISTORIA» (BAZAT PE DISCURSURILE PERSONALITĂȚILOR ISTORICE DIN PRIMA DECADĂ A OPEREI)

Emilia ȘVED, Taras DATSO

Universitatea Națională Ujgorod, Ucraina

Rezumat: Este cunoscut faptul că discursurile unor personaje istorice din „Istoria” lui Titus Livius sunt construite în conformitate cu toate canoanele retorice antice. Mijloacele lingvistice de contrast sunt printre cele mai semnificative mijloace de argumentare și

constituie obiectul de studiu al acestui articol. Autorul articolului a efectuat analize structurale, semantice și stilistice asupra perechilor de antonime, așa cum le-a utilizat istoricul. Ca rezultat al cercetării, autorul concluzionează că cele mai uzuale mijloace de contrast ale discursurilor din primul deceniu, în cazul lucrării luate în discuție, sunt: antiteza, comparația antitetă și comparația ironică, sau antifrazia.

Cuvinte-cheie: *antonime, structuri antonimice, antiteză, mijloace de contrast, antifrază.*